

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2022/288

(2022. gada 22. februāris),

ar ko Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/570 groza attiecībā uz rescEU patvēruma spējām un kvalitātes prasību grozīšanu attiecībā uz 3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējām

(izziņots ar dokumenta numuru C(2022) 963)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu ⁽¹⁾ un jo īpaši tā 32. panta 1. punkta g) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Lēmumā Nr. 1313/2013/ES ir noteikts *rescEU* tiesiskais regulējums. Mehānisms *rescEU* ir Savienības līmeņa spēju rezerve, kuras mērķis ir sniegt palīdzību smagās situācijās, kad ar esošajām kopīgajām spējām valsts līmenī un spējām, ko dalībvalstis apņēmušās iekļaut Eiropas civilās aizsardzības rezervē, nevar nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dabas un cilvēka izraisītām katastrofām.
- (2) Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 12. panta 2. punktu *rescEU* spējas ir jānosaka, ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus, kopīgās spējas un to nepietiekamību Savienības līmenī. Ir četras jomas, kurām būtu jāpievērš īpaša uzmanība *rescEU* ietvaros, proti: meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa, ķīmiski, bioloģiski, radioloģiski un nukleāri ("CBRN") incidenti, neatliekamās medicīniskās palīdzības reaģēšanas pasākumi, kā arī transports un loģistika.
- (3) Sākotnējais *rescEU* sastāvs spēju un kvalitātes prasību ziņā ir noteikts Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2019/570 ⁽²⁾. Patlaban *rescEU* rezervi veido spējas dzēst meža ugunsgrēkus no gaisa, veikt medicīnisko evakuāciju ar gaisa transportu, neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējas, medicīniskā aprīkojuma un/vai individuālo aizsardzības līdzekļu krājumu veidošanas spējas ("spējas veidot medicīniskos krājumus"), kā arī CBRN dekontaminācijas spējas un CBRN krājumu veidošanas spējas.
- (4) Apzināto un jauno risku, kā arī spēju un to nepietiekamības analīze Savienības līmenī liecina, ka ir vajadzīgas pagaidu patvēruma spējas.
- (5) Vajadzība novērst patvēruma spēju kvalitatīvās un kvantitatīvās nepilnības tika konstatēta dažādās pēdējo gadu laikā veiktās Savienības civilās aizsardzības mehānisma ("Savienības mehānisms") operācijās un tika atspoguļota 2019. gada pētījumā *Evaluation Study of Definitions, Gaps and Cost of Response Capacities for the Union Civil Protection Mechanism* ⁽³⁾. Turklāt operatīvā pieredze, kas gūta 2020. gada martā un 2020. gada decembrī notikušajās zemestrīcēs, kuras skāra Horvātiju, apstiprināja, ka, neraugoties uz ātrās reaģēšanas operācijām, kuras tika veiktas Savienības mehānisma ietvaros un kurās piedalījās vairākas dalībvalstis, patvēruma spējas nav pietiekamas.
- (6) *rescEU* pagaidu patvēruma spējas galvenais mērķis kontekstā, kad to izvietojuma operācijas laikā Savienības mehānisma ietvaros, ir nodrošināt pagaidu patvērumu skartajiem iedzīvotājiem, un tas ietver telpu mājokļiem, higiēnai un sanitārijai, medicīnas pamatpakalpojumiem un sociālajiem kontaktiem.

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.⁽²⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/570 (2019. gada 8. aprīlis), ar ko paredz noteikumus par Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1313/2013/ES īstenošanu attiecībā uz *rescEU* spējām un groza Komisijas Īstenošanas lēmumu 2014/762/ES (OV L 99, 10.4.2019., 41. lpp.).⁽³⁾ https://ec.europa.eu/echo/system/files/2020-01/capacities_study_final_report_public.pdf

- (7) Pagaidu patvēruma spējai, ko nodrošina *rescEU* ietvaros, būtu jāietver fiziska rezerve, ko veido augstas kvalitātes līdzekļi ātrai reaģēšanai, vai pielāgojamu līdzekļu virtuāla rezerve, ko varētu izvietot nākamajā posmā, kad tas nepieciešams reaģēšanas operācijām Savienības mehānisma ietvaros, vai abas.
- (8) Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 12. panta 4. punktu kvalitātes prasības tām reaģēšanas spējām, kas ir pieder pie *rescEU*, jānosaka, apspriežoties ar dalībvalstīm. Pagaidu patvēruma spējai piemērojamo standartu minimums būtu jānosaka, pamatojoties uz patvēruma standartiem, kas noteikti *Sphere* rokasgrāmatas nodaļā *Shelter and Settlement* ⁽⁴⁾.
- (9) Pagaidu patvēruma spējas būtu jāveido tā, lai varētu reaģēt uz zemas varbūtības riskiem ar smagām sekām, ņemot vērā Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/570 3.d pantā minētās iezīmes un pēc apspriešanās ar dalībvalstīm.
- (10) Lai saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 21. panta 3. punktu sniegtu Savienības finansiālo palīdzību šādu pagaidu patvēruma spēju attīstīšanai, to attiecināmās izmaksas būtu jānosaka, ņemot vērā minētā lēmuma Ia pielikumā noteiktās kategorijas.
- (11) Pasaules Veselības organizācijas (PVO) globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību nesēn ir pārskatīti standarti ⁽⁵⁾ attiecībā uz 3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienības spējām (nosūtīto pacientu stacionārā aprūpe). Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza kvalitātes prasības šīm neatliekamās medicīniskās palīdzības vienības veidam *rescEU* ietvaros.
- (12) Pārdomājot Covid-19 krīzē gūto pieredzi, vēl skaidrāk redzams, ka *rescEU* neatliekamās medicīniskās palīdzības vienības spējām ir vajadzīga papildu elastība un modularitāte. Tāpēc *rescEU* būtu jāiekļauj 2. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējas (stacionārā ķirurģiskā ārkārtas aprūpe), ko papildina specializēti aprūpes pakalpojumi saskaņā ar PVO globālās neatliekamās medicīniskās palīdzības vienības iniciatīvas standartiem.
- (13) Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2019/570 būtu attiecīgi jāgroza.
- (14) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 33. panta 1. punktā minētā komiteja,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/570 groza šādi:

1) lēmuma 1.a pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2) “3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienība (nosūtīto pacientu stacionārā aprūpe)” ir izvietojama neatliekamās palīdzības vienība, kuras sastāvā ir medicīniskais un cits personāls, kas apmācīts un aprīkots katastrofā cietušu pacientu ārstēšanai, un kura nodrošina nosūtīto pacientu kompleksu stacionāro ķirurģisko aprūpi, tostarp intensīvās terapijas spējas.”;

b) pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3) “virtuāla patvēruma rezerve” ir viena vai vairākas vienošanās ar atlasītiem piegādātājiem, ko aktivē pēc pieprasījuma, lai piegādātu noteiktu daudzumu konkrētu līdzekļu iepriekš noteiktā laikposmā.”;

2) lēmuma 2. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) piekto ievilkumu aizstāj ar šādu:

“— spējas ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro incidentu jomā.”;

⁽⁴⁾ Sk. *Sphere Handbook: Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response*, ceturtais izdevums, Ženēva, Šveice, 2018. gads.

⁽⁵⁾ Sk. *Classification and minimum standards for emergency medical teams*, Pasaules Veselības organizācija, 2021. gads.

- ii) pievieno šādu sesto ievilkumu:
“— patvēruma spējas.”;
- b) panta 2. punktu groza šādi:
- i) punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
“e) 2. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību (stacionārā ķirurģiskā ārkārtas aprūpe) vai 3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību (nosūtīto pacientu stacionārā aprūpe) spējas vai abas;”
- ii) punkta h) apakšpunktu aizstāj ar šādu:
“h) ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro incidentu novēršanas (CBRN) krājumu veidošanas spējas;”
- iii) pievieno šādu i) punktu:
“i) pagaidu patvēruma spējas.”;
- 3) lēmuma 3.a pantu aizstāj ar šādu:
“3.a pants

Attiecināmās izmaksas attiecībā uz rescEU spējām veikt medicīnisko evakuāciju ar gaisa transportu, 2. un 3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējām, medicīnisko krājumu veidošanas, CBRN dekontaminācijas, CBRN krājumu veidošanas un pagaidu patvēruma spējām

Aprēķinot rescEU spēju kopējās attiecināmās izmaksas, ņem vērā visas izmaksu kategorijas, kas minētas Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 1a pielikumā.”;

- 4) lēmuma 3.e panta 3. un 4. punktu aizstāj ar šādiem:
- “3. rescEU spējas, kas minētas 2. panta 2. punkta c) līdz i) apakšpunktā, nosaka kā tādas, kuras paredzētas, lai pārvaldītu zemas varbūtības riskus ar smagām sekām.
4. Saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES 23. panta 4.b punktu gadījumā, ja 2. panta 2. punkta c) līdz i) apakšpunktā minētās rescEU spējas izvieta Savienības mehānisma ietvaros, operāciju izmaksas no Savienības finansiālās palīdzības sedz 100 % apmērā.”;
- 5) pielikumu groza saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2022. gada 22. februārī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Janez LENARČIČ

PIELIKUMS

Īstenošanas lēmuma (ES) 2019/570 pielikumu groza šādi:

1) 5. iedaļu aizstāj ar šādu:

“5. 2. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējas (stacionārā ķirurģiskā ārkārtas aprūpe) vai 3. tipa neatliekamās medicīniskās palīdzības vienību spējas (nosūtīto pacientu stacionārā aprūpe), vai abas

Uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> — Nodrošināt 2. tipa (stacionārā ķirurģiskā ārkārtas aprūpe) vai 3. tipa (nosūtīto pacientu stacionārā aprūpe), vai abu tipu aprūpi, kā aprakstīts PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību. — Nodrošināt specializētas aprūpes vai atbalsta funkcijas, tostarp vajadzības gadījumā izmantojot specializētas aprūpes vienības, kā aprakstīts PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību.
Spējas	<ul style="list-style-type: none"> — Minimālās ārstēšanas spējas atbilstīgi standartiem, kas noteikti PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību, ja tādi ir. — Dienas un nakts pakalpojumi (vajadzības gadījumā 24/7).
Galvenie komponenti	<ul style="list-style-type: none"> — Saskaņā ar standartiem, kas izklāstīti PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību, ja tādi ir.
Pašpietiekamība	<ul style="list-style-type: none"> — Vienībai būtu jānodrošina pašpietiekamība visā izvietojuma laikā atbilstīgi standartiem, kas izklāstīti PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību. Piemēro Īstenošanas lēmuma 2014/762/ES 12. pantu.
Izvietošana	<ul style="list-style-type: none"> — Spēj izbraukt/izlidot ne vēlāk kā 48–72 stundu laikā pēc piedāvājuma pieņemšanas un spēj darboties uz vietas atbilstīgi standartiem, kas izklāstīti PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību. — Spēj darboties atbilstīgi standartiem, kas izklāstīti PVO globālajā iniciatīvā par neatliekamo medicīnisko palīdzību.”;

2) pievieno šādu 9. iedaļu:

“9. Pagaidu patvēruma spējas

Uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> — Nodrošināt pagaidu patvērumu skartajiem iedzīvotājiem, tostarp telpu mājokļiem, higiēnai un sanitārijai, medicīnas pamatpakalpojumiem un sociāliem kontaktiem. — Nodrošināt personālu, kas vajadzības gadījumā apstrādātu, mobilizētu, samontētu, izveidotu un uzturētu patvēruma vienības. Ja uzdevumus pārņem cita struktūra, pirms patvēruma spējās kompetentā personāla izvešanas apmācīt attiecīgo personālu (vietējo un/vai starptautisko).
Spējas	<ul style="list-style-type: none"> — Patvēruma spēja ⁽¹⁾ ietver līdzekļus, ar kuriem to vienlaicīgas izmantošanas gadījumā var izmitināt vismaz 5 000 personas. — Spēju veido patvēruma vienību fiziska rezerve vai virtuāla rezerve, vai abas.
Galvenie komponenti	<ul style="list-style-type: none"> — Patvēruma vienības ar apkuri (ziemas apstākļos), piemērotām aerācijas sistēmām (vasaras apstākļos) un pamataprīkojumu, piemēram, gultām ar guļammaisiem un/vai segām. — Sanitārijas un higiēnas aprīkojums. — Medicīnas punkts medicīnas pamatpakalpojumu sniegšanai. — Daudzfunkcionāls aprīkojums pārtikas sagatavošanai un patēriņam, dzeramā ūdens izsniegšanai, sociāliem kontaktiem. — Strāvas ģeneratori un apgaismojums. — Higiēnas pamatpiederumu komplekti. — Atbilstošas noliktavas Savienībā ⁽²⁾, loģistika un piemērota krājumu veidošanas uzraudzības sistēma. — Piemēroti mehānismi, kas nodrošina vienību pienācīgu transportēšanu un piegādi. — Atbilstoši apmācīts personāls un līdzekļi, lai apstrādātu, mobilizētu, samontētu, izveidotu un uzturētu fiziskos līdzekļus skartajā teritorijā.

Pašpietiekamība	— Spēja nodrošināt pašpietiekamību pirmajās 96 izvietojšanas stundās. — Piemēro Īstenošanas lēmuma 2014/762/ES 12. pantu.
Izvietojšana	— Spēj nosūtīt fizisko rezervi ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc piedāvājuma pieņemšanas. — Misijas ilgums un attiecīgā gadījumā nodošanas procesa sākums jānosaka, vienojoties ar skarto valsti.

(¹) Patvēruma spējai jāatbilst minimālajiem patvēruma standartiem, kas izklāstīti rokasgrāmatas *Sphere Handbook: Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response* nodaļā *Shelter and Settlement*. Jāņem vērā neaizsargātu cilvēku vajadzības.

(²) Noliktavu loģistikas vajadzībām apzīmējums "Savienībā" ietver dalībvalstu un Savienības civilās aizsardzības mehānismā iesaistīto valstu teritorijas."